

[Poul Dam.]

met med tidligere, enig med fru Aase Olesen i, at denne regel bør udvides til at omfatte alle, der har været her i 3 år forud for valget. Princippet for demokratiet er jo, at folk, der beskattes, også er med til at bestemme, og der er ikke nogen som helst grund til, at udlændinge skal være retsløse, indflydelsesløse, således som de har været hidtil. Svenskerne har givet et godt eksempel, og de, der fulgte den svenske valgkamp og de svenske valgresultater ved det sidste valg, vil vide, at det gik fortrinligt med at lade de store fremmedarbejdergrupper i Sverige få valgret. De fik en betydelig indflydelse mange steder, og de blev integreret i det svenske samfund på en forbilledlig måde. Det er jo også en side af det, som man må have med.

Så er der hele spørgsmålet om fortabelse af valgbarhed. Det er jo et vigtigt og væsentligt område. Vi har af forskellige grunde fået meget bastante regler, dels gennem valgbarhedsnævnets praksis, dels gennem den urimelige fortolkning af grundlovens regler, der anvendes med hensyn til valgbarhed til folketinget. Her er der nu indføjet en forældelsesregel, og den synes jeg er meget vigtig. Jeg går ud fra, at vi vil nå frem til, at en sådan forældelsesregel også vil komme til at gælde i forhold til folketinget.

Dernæst er der den interessante genopduken af socialdemokratiets ulyst til at lade vælgerne se, hvem de stemmer på. Det kan godt være, at de socialdemokratiske kandidater til borgerrepræsentationsvalget er ukendte, ganske uanset om deres navne står der eller ej, men principielt hører det ingen steder hjemme, at man skal stemme på noget så anonymt og ligegyldigt som et politisk parti. Det er folk, det er personer, det er navne, man skal stemme på. Hvis man nu siger, at denne stemmeseddel bliver så stor, at der overhovedet ikke produceres så store stykker karton – det har jeg set med interesse, og det er forbløffende, hvad der findes af tekniske vanskeligheder, når man leder efter dem – så kunne man jo sige: vores idé med at stemme ved at sætte kryds på en stemmeseddel er jo ikke den eneste måde at gennemføre et demokratisk valg på. For nu igen at gå til Sverige er det jo sådan dér, at man stemmer ved hjælp af sedler for hvert enkelt parti, som man lægger i en kuvert, og dér kan man uden vanskelighed sætte det kryds, der skal sættes, uden nogen problemer.

Man tænker vældig traditionelt på dette område, og det bedrøver mig meget.

Hr. Thomas Have sagde, at man kunne benytte lejligheden til at få ændret tidspunktet for afstemningens afslutning fra kl. 21 til kl. 20, fordi der kom meget få vælgere efter kl. 20. Det kan godt være, at der kommer meget få vælgere, men jeg tror, at de vælgere, der kommer mellem kl. 20 og kl. 21, er mennesker, der ikke kan komme på noget andet tidspunkt. Hvem i alverden skulle dog forlade det kære fjernsyn og gå hen at stemme, hvis de ikke var tvunget til det? Og det vil være forkert at lave en ændring i valgreglerne, som gør det vanskeligt for nogen gruppe af vælgere – den være sig nok så lille – at komme til at deltage i valget.

Så skal jeg endelig sige, at det forekommer mig, at det er endog ualmindelig sjusket lovgivning, når man i § 8, stk. 4, vil lave en lovændring, der vedrører menighedsrådsvalgloven, midt i den kommunale valglov. Det hører ingen steder hjemme.

Hagen Hagensen (KF):

Om dette lovforslag skal jeg give til kende, at vi, for så vidt angår omlægning af valgperioden, og for så vidt angår de ændringer, der følger af det fremsatte lovforslag om Københavns kommunes styre, og også fremrykningen af valget til menighedsråd, selv om hr. Poul Dam mener, det ikke hører hjemme i dette lovforslag, kan give vor tilslutning hertil.

Jeg skal derefter gøre nogle enkelte bemærkninger om lovforslagets øvrige indhold.

Det går først og fremmest på, at vi gerne vil være med til at overveje, på hvilke vilkår vore nordiske brødrefolks borgere, der bor her i landet, kan få valgret og valgbarhed. Det gælder også – i den forbindelse – selv om der ikke måtte indføres gensidighed fra alle nordiske landes side.

Jeg vil også gerne være med til at overveje at give borgere fra EF-lande valgret, og vi kan vel drøfte, i hvilket videre omfang der kan gives herboende fremmede, der har boet her igennem mange flere år end de 3, der er tale om, valgret. Jeg har fornemmelsen af fra det svenske valg, der blev holdt her i efteråret, at det kunne være så som så med at få de fremmede, der boede i Sverige, til egentlig at forstå, hvad det var, de skulle gøre, hvad det var, de gik ind til. Jeg så, hvis jeg husker ret, 17 forskellige udgaver af et tegneserieblad på lige så